

**Repliek op reacties XXXXXX (13-01), TLN op onderzoeksrapportage ‘Doorbraak Verzocht’
15-01-2021**

- 1. Het rapport bevat een aantal waardevolle analyses en aanbevelingen. Op een aantal punten zien wij echter zwakke plekken. Deze staan hieronder toegelicht. TLN vindt dat deze punten de wetenschappelijke kwaliteit van het rapport aantasten. Tevens zorgen ze – waarschijnlijk onbedoeld – voor een negatieve kwalificatie van de sector.*

Dank voor de complimenten en het grondig doornemen van onze rapportage. Hieronder gaan we (onderzoekers in afstemming met de begeleidingscommissie) zo gedegen mogelijk in op uw reacties en is de insteek (binnen de kaders van de wetenschappelijke integriteit) uw input nog mee te nemen. Nu de begeleidingsgroep toch nog een keer geconsulteerd wordt willen wij tevens van de gelegenheid gebruik maken om u de uitkomst te vragen van het gesprek met de bestuursvoorzitter van TLN met het bestuur van Pakketbedrijf XXXXX op 8 december 2020 omtrent het signaal van niet integer handelen van een functionaris van vernoemd bedrijf. Met dat antwoord blijft dat eveneens dan niet meer boven de markt hangen.

Voorafgaand aan de beantwoording van uw input nog enkele opmerkingen. Conform het met TLN overeengekomen onderzoeksplan is de voorwaarde vastgelegd dat onderzoekers uiteindelijk zelf gaan over de inhoud van het rapport. Dat betekent dat zij eindverantwoordelijk zijn of en hoe reacties (kunnen) worden verwerkt. Hiernaast is in het onderzoeksvoorstel overeengekomen dat voor zowel de kwaliteit als wetenschappelijke validiteit en betrouwbaarheid de governance is ingericht dmv het instellen van een klankbordgroep en onafhankelijke begeleidingscommissie. Deze governance willen wij uiteraard respecteren, waardoor deze reactie is afgestemd en gezamenlijk gegeven wordt door onderzoekers en de gehele begeleidingscommissie. Hiermee wordt de wetenschappelijke integriteit en het auteursrecht dat geldt bij wetenschappelijk beleidsonderzoek gewaarborgd en blijft de onafhankelijkheid en objectiviteit eveneens geborgd.

De rapportage is met de uiterste zorg opgesteld door bijvoorbeeld steeds meerdere bronnen en perspectieven aan bod te laten komen. Waar nodig en mogelijk is hoor-en-wederhoor toegepast en bevindingen zijn tevens getoetst bij- en met instemming van de klankbordgroep, waarin een brede vertegenwoordiging vanuit de sector geborgd is. Uiteraard is een onderzoek met gegeven doelstelling, voorwaarden en onderzoeksvragen (zie onderzoeksplan) nooit bedoeld als negatieve kwalificatie van ‘de’ sector (wie of wat dat dan ook mogen inhouden). Wij hebben daarom, op basis van meerdere bronnen, zo specifiek mogelijk aangegeven wat de kwetsbaarheden en zijn waar de voornaamste risico’s zich (vooral) voordoen. Op meerdere plaatsen in het rapport – zo ook bij de kernconclusie - wordt expliciet aangegeven dat de sector geenszins vergeven is van crimineel misbruik, malafide logistieke dienstverleners en ‘platte’ chauffeurs. Integendeel, we vermelden nadrukkelijk dat, ondanks de grote economische kwetsbaarheid, de meeste bedrijven, chauffeurs en koeriers helemaal niet van plan zijn om zich in te laten met criminelen. Het is echter van belang om te beseffen dat transport en logistiek onmisbare onderdelen zijn van criminele processen. Het zou raadzaam zijn dit element te benadrukken in een (liefst gezamenlijk) persbericht bij de ook door ons gewenste gezamenlijke publicatie van het rapport. We zien dit ook juist als een gezamenlijke kans om vanuit die framing de sector van dienst te zijn. **Met vetgedrukte passages geven we waar mogelijk aan hoe de reacties zullen worden verwerkt in de eindtekst van het rapport.**

2. *Het rapport doet beeldbepalende uitspraken over de financieel-economische situatie op sectorniveau, die matig of nauwelijks onderbouwd zijn met een financieel-economische analyse.*
- *Geconstateerd werd dat het verdienmodel in het beroepsgoederenvervoer over de weg al jaren problematisch is (p. 64)*
 - *Zowel in het internationaal wegtransport als bij de koeriersdiensten zijn arbeidsvoorwaarden een item. Uit diverse open bronnen en nieuwsberichten blijkt dat chauffeurs en koeriers weinig betaald krijgen door veeleisende opdrachtgevers. Ook in tijden van economische groei en krapte op de arbeidsmarkt, blijft passende beloning in de regel achter. (p. 68). (Wie bepaalt wat 'weinig' en 'passend' is? Als werkgevers hierover met vakbonden overeenstemming bereiken in een CAO, lijkt ons dat dit passende betaling oplevert)*
 - *Duidelijk is dat het niet best gesteld is met de financiële gezondheid van het beroepsgoederenvervoer over de weg (p.70)*
 - *ook in de transportsector sprake is van een doorgeslagen liberalisering van de markt (p. 166)*

Het verband tussen financieel-economische kwetsbaarheid en crimineel misbruik (in transport) hoeven wij in dit onderzoek niet meer aan te tonen. Daar is reeds veel onderzoek naar gedaan (zie hoofdstuk2). Wij leggen dat hierna uit.

Het onderzoek moest onder meer indicaties opleveren voor de meest opvallende kwetsbaarheden voor crimineel misbruik in het beroepsgoederenvervoer over de weg. En over de aard en omvang van het crimineel misbruik. Om deze en de andere onderzoeksvragen te beantwoorden zijn we uitgegaan van een analysekader. Dat is ontwikkeld op basis van de kernwoorden (of zo u wil variabelen) in de onderzoeksvragen en de operationalisatie/conceptualisering op basis van het literatuuronderzoek. Bij elk wetenschappelijk onderzoek worden bevindingen en conclusies uit eerder onderzoek (zie hoofdstuk 2) als vertrekpunt genomen. In het onderzoek van Bovenkerk en Lempens uit 1996 werd reeds gewezen op economische kwetsbaarheid als risico voor crimineel misbruik. En ook daarna zijn onderzoeken (en bv jaarrapportages, een enkele folder en statistiek) verschenen die wijzen op dit verband. Over dit verband is veel theorievorming in ons vakgebied (zie hoofdstuk 2). Bij de duiding en verklaring hebben we expliciet aangegeven dat we uit zijn gegaan van de anomietheorie van Merton, zodat helder is welk vertrekpunt (mede) aan de basis lag van ons analysekader. Deze theorie gaat uit van het risico op criminaliteit mede als gevolg van een kwetsbare maatschappelijke (o.a. sociaal-economische) positie. Zelf een financieel-economische analyse doen was zoals aangegeven niet noodzakelijk om tot de kernconclusie te komen. Bovendien vergt een soortgelijke analyse een heel ander onderzoek, niet het criminologische-bestuurskundige onderzoek waarmee onze vraagstelling nu wordt beantwoord. Wij hebben daarom hier te doen gebruikelijk volstaan met secundaire analyse van diverse verschenen bronnen die verwijzen naar de financieel-economische staat van het transport. Op paragraafniveau werd steeds getrianguleerd (meerdere bronnen gebruikt). Ook uit interviews, gesprekken tijdens observaties was de financieel-economische kwetsbaarheid een opvallend item in de gesprekken dat geïnterviewden ook zelf vaak benadrukten en aan de orde stelden. Een kwetsbaarheid die, zoals ook meermalen in het onderzoek wordt benadrukt, niet op zichzelf staat, maar mede wordt beïnvloed door o.a. (internationale) concurrentiedruk, liberalisering van de markt, lage toetredingsdrempel en digitalisering, waarvan de

effecten niet uitsluitend aan de onderkant van de markt worden gevoeld. **Voor de goede orde: wij bepalen niet wat een passende beloning is en zullen waar dat onvoldoende uit de verf komt aangeven dat dit de zienswijze is van onze geïnterviewden. Ook bij de andere 'bullits' zullen we op die manier de tekst aanpassen met 'volgens geïnterviewden'. De laatste bullit heeft echter betrekking op de discussieparagraaf in het slothoofdstuk. Daar hebben onderzoekers de vrijheid om hun eigen oordeel te vellen. Deze opmerking laten we daarom ongewijzigd. Wel nemen wij op uw verzoek in het laatste hoofdstuk een extra aanbeveling op om financieel-economisch vervolgonderzoek te laten doen binnen de hele sector. Zoals we ook aanbevelen om onafhankelijk onderzoek te laten verrichten naar tarieven bij de pakketdiensten. Maar ditmaal dus ook voor het onderzoeken van het verdienmodel van de hele sector. En daarmee een onderbouwde discussie te kunnen voeren of er al dan niet een goede boterham kan worden verdiend in de transportsector en door wie wel/niet. We hopen dat we TLN hiermee tegemoet komen.**

3. *Belangrijke nuancerings uit andere bronnen zijn niet overgenomen*

- *Het veel aangehaalde onderzoek van Bovenkerk heeft het nadrukkelijk over de 'onderkant van de markt', waar de problemen zich concentreren. Die notie ontbreekt in dit rapport.*
- *Rapport Felix 2012 geeft aan dat er koeriersbedrijven zonder vergunning in dit marktsegment opereren. Voor een deel uit onwetendheid over de vergunningseisen, voor een deel ook calculerend gedrag. De pakkans is immers klein, omdat handhaving van deze bepaling geen prioriteit heeft bij de inspectie. Bij een actieve handhaving van de bepaling is de bepaling effectiever. De notie dat handhaving op vergunningseisen geen prioriteit heeft bij de inspectie, ontbreekt in dit rapport.*

Hierbij graag een onderscheid maken tussen vraagstelling en uitkomsten (conclusies) van het onderzoek door Bovenkerk en Lempens (1996). De vraagstelling van dat onderzoek ging eveneens over kwetsbaarheden voor crimineel misbruik. De uitkomst van dat onderzoek (met die specifieke onderzoeksopzet) was vervolgens dat die risico's zich op dat moment (halverwege jaren negentig vorige eeuw) vooral voordeden aan 'de onderkant van de markt.' **In de tekst zullen we bij wijze van nuancering aanvullend overnemen dat volgens TLN de handhaving op vergunningseisen geen prioriteit heeft bij de Inspectie.**

4. *Aanvullend wordt het negatieve beeld op een aantal plaatsen versterkt door selectief en soms onjuist gebruik van mediaberichten*

- *Mediaberichten zijn zelden genuanceerd en niet altijd neutraal. Door ze in een wetenschappelijk rapport als ondersteuning van een stelling op te voeren, krijgen ze meer status dan wat ze zijn: interpretaties van journalisten en koppenmakers. Zie ook volgende punten;*
- *Op p. 60 wordt in het bericht 'Taakstraf voor directeur transportbedrijf die Poolse medewerkers mishandelde' één heel oude koe uit de sloot gehaald. Het betreft een incident uit maart 2009, bijna 12 jaar geleden. Het highlighten hiervan in een paragraaf over groepsnormen wordt eigenlijk de hele sector in een kwaad daglicht gesteld.*

- *Paragraaf 3.4.4 over organisatiecriminaliteit bevat een aantal berichten die als bevestiging worden opgevoerd van het voorkomen van systematische overtreding van wet- en regelgeving. Twee van de 4 berichten zijn direct of indirect afkomstig van één vakbond (FNV), een partij met een specifiek belang. De koppen boven deze 2 berichten zijn niet zorgvuldig genoeg en suggereren grootschalige overtredingen, met name in de pakkettenmarkt:

 - *P. 97 'Grootschalige overtreding van de cao'. De kop en het citaat uit het jaarverslag VNB 2018 strookt niet met de inhoud van dat jaarverslag op <https://www.fnv.nl/getmedia/29b8ecc6-547a-48ca-a013-0fe1a404e106/Jaarverslag-2018-Stichting-VNB.pdf>. Het gebruikte citaat staat in een aparte flyer van 1 A4 met een samenvatting van het jaarverslag. In het jaarverslag zelf (waar de flyer naar verwijst) staat deze tekst niet.*
 - *P. 98: 'Werkgevers pakketbezorgers houden zich niet aan cao'. Dit is een kort-door-de-bocht bericht van één vakbond (zoals ook uit de bijbehorende voetnoot blijkt).**
- *Met het bericht 'Steeds meer pakketjes, steeds lagere bezorgtarieven – de koeriersbedrijven zijn het beu' op p. 109 wordt een mediabericht (NRC) opgevoerd over een inspectierapport SZW. Onzorgvuldige bronaanduiding op p. 111 'Personen die elders moeilijk aan werk kunnen komen, kunnen als koerier snel aan de slag. Onderzoeken van de Inspectie SZW bevestigen dit beeld.'. Hierbij wordt echter niet naar een primaire bron bij ISZW verwezen, maar naar een NRC-artikel. Waarom in beide gevallen niet gekozen voor een citaat uit de originele bron?*

U mag van ons verwachten dat wij ervan doordrongen zijn dat mediaberichten soms met een bepaald doel en vanuit een bepaald gezichtspunt zijn opgesteld. Dat geldt ook voor uitspraken door geïnterviewden en dat geldt vaak ook voor reacties op onderzoeken. Bij sociaalwetenschappelijk onderzoek moet (net als in goede journalistiek trouwens) rekening worden gehouden met het feit dat bronnen geregeld zijn gekleurd door belangen en perspectieven. Dat doen wij door hoor-en-wederhoor toe te passen en waar mogelijk meerdere bronnen te combineren en te wegen ('enerzijds, anderzijds'). Ook met het gebruik van een analysekader en zoekprotocollen kan worden getracht objectivering aan te brengen. Uit met name de eerste bullit maken wij op dat u een perspectief hanteert op journalistiek waar wij ons niet achter kunnen scharen.

Dan de reactie op de overige bullits: de uitspraak van de rechter over de mishandeling Poolse medewerkers was van 2015 en dat is alweer een stuk recenter. **Het strafbaar feit was ernstig genoeg om te noemen in de rapportage en niet in relativerende zin af te doen als een akkefietje of een oude koe. Wel stellen we voor op uw verzoek ook deze link niet direct traceerbaar te maken.** Wij menen verder dat de genoemde kopjes de lading dekken, bovendien worden zij in de hoofdtekst in de betreffende paragraaf in perspectief geplaatst en worden nuances aangebracht. Daarin worden immers meerdere, verschillende typen, bronnen gecombineerd (triangulatie). Dus deze reactie kunnen we niet over nemen. De reactie over primaire bronnen begrijpen wij niet. Immers, waarom zouden krantenberichten (zeker ook van een als kwaliteitskrant bekendstaande bron) geen primaire bron kunnen zijn? Zie onze opmerking over het perspectief dat TLN kennelijk heeft op journalistiek. Voor ons zijn jaarverslagen, flyers, interviewuitspraken, reacties op onderzoeksrapporten e.d. niet minder subjectief dan nieuwsberichten.

5. *Het ontbreekt aan een reflectie op de representativiteit van de in vorige punten verkregen informatie*
6. *Hierdoor wordt het beeld opgeroepen van een sector als geheel die in een negatieve spiraal zit en grootschalig arbeidsvoorwaarden en wet- en regelgeving overtreedt*
7. *Omdat dit sectorbeeld in dit rapport rechtstreeks wordt gekoppeld aan criminaliteit, weegt dit voor ons extra zwaar*

Reacties 5 tot en met 6 nemen we samen in een enkele beantwoording. Deze gaan immers over de representativiteit (waaronder generaliseerbaarheid) van het onderzoek. Daarbij geven we op de eerste plaats aan dat wij in de rapportage zelf (zowel in het methoden deel in hoofdstuk 1) als in de paragraaf 'reflectie op het onderzoek' (5.2) aangeven dat sprake is van een kwalitatief-indicatief onderzoek. **We zullen in paragraaf 5.2 als tegemoetkoming op uw commentaar de volgende korte tekst ter verduidelijking opnemen:**

'Met een onderzoek van dit type (deductief, vanuit de theorie naar de empirie kijken) wordt gestreefd naar beantwoording van onderzoeksvragen middels een analysekader (werkwijze reeds genoemd). In dit type onderzoeken streven we met het analysekader naar analytische generalisatie en daarbij gaat het om het construeren van een indicatief beeld. Representativiteit in kwalitatief onderzoek is niet gericht op een numerieke afspiegeling, maar op het geven van een betrouwbaar, valide en indicatief beeld. Daarbij kunnen we opmerken dat we dat beeld enkele malen hebben getoetst bij de klankbordgroep en de begeleidingscommissie en waar nodig aanvullende vragen stelden aan eerder geïnterviewden (ook voor hoor-en-wederhoor). Ook deze toetsing draagt bij aan objectivering. Verder is ook in dit kwalitatief onderzoek gebruik gemaakt (via secundaire analyse) van beschikbare statistiek om bevindingen in perspectief te kunnen plaatsen. Bovendien hanteerden we het principe van redundantie. Wat betekent dat een onderzoeker feitelijk kan stoppen als een serie interviews geen nieuwe inzichten meer biedt. Daarom was het ook niet nodig om 14.000 bedrijven te spreken of te werken met een (in statistisch opzicht) representatieve steekproef.'

Vragenlijstonderzoek (enquête) waarbij wordt gestreefd naar representativiteit omwille van statistische generalisatie was in dit onderzoek vanaf het begin geen keuze en TLN is akkoord gegaan met de onderzoeksopzet zoals in de offerte opgenomen. Zij was dus daarover geïnformeerd en ging daarmee akkoord.

We herkennen ons niet in het beeld dat wordt geschetst bij punt 6 (negatieve spiraal, grootschalig). We hebben reeds aangegeven dat de kernconclusie van dit onderzoek geenszins inhoudt dat de hele sector vergeven is van crimineel misbruik. Veelzeggend is dat de leden van onze begeleidingscommissie en de wetenschappelijke experts onze bevindingen en conclusies nooit hebben geïnterpreteerd als een diskwalificatie van de hele sector, omdat de rapportage specifiek en genuanceerd genoeg is daarover.

8. *Een aantal mediaberichten en andere teksten zijn te eenvoudig via google te herleiden tot een individueel bedrijf, terwijl anonimiteit wordt gesuggereerd (o.a. in de lijst met geïnterviewden)*
 - a. *P. 7: politiebericht en tekst*
 - b. *P. 106: [Bedrijf X] weer onder vuur van zelfstandige pakketbezorgers*
 - c. *P. 110: Onderaannemer [...]: "Gratis bezorgen bestaat niet"*

In hoofdstuk een geven wij aan 'Hoewel de uiterste zorg is besteed aan bronvermelding, is een aantal internet links in deze rapportage bewust onvolledig gemaakt, om hiermee de toegezegde anonimiteit van partijen te garanderen en de herleidbaarheid tot personen en organisaties te verminderen.' **Wij zullen daarvan maken '...de anonimiteit te garanderen waar dat binnen onze mogelijkheden ligt...', omdat de herleidbaarheid in open bronnen wel kan worden verminderd, maar door ons niet kan worden gereduceerd tot nul.**

Het bericht over het bedrijf in Hedel betreft een incident waarover media reeds veelvuldig met naam en toenaam hebben gerapporteerd. Ook vandaag (14-01) weer in het AD wordt er uitvoerig over geschreven. Het is dan uiterst kunstmatig en bijna onmogelijk om herleidbaarheid te willen voorkomen. Bij de andere twee berichten is de internetlink bewust onvolledig gemaakt. De berichten waren echter dermate illustratief dat weglaten niet aan de orde is.

9. *Het rapport is op een aantal plaatsen tegenstrijdig*

- *Op p. 11: Er is een doorbraak nodig om de negatieve spiraal te stoppen en los te maken wat nu vastzit: belangen, krappe winstmarges en soms zelfs uitzichtloosheid om zo het 'doormodderen' te stoppen: deze bewoordingen suggereren een sector in crisis en staan in contrast met de waarneming in de alinea hierboven dat het merendeel van bedrijven zich niet inlaat met criminelen.*
- *Het financiële beeld van de sector als geheel negatief neergezet en nadrukkelijk gekoppeld aan criminaliteit, terwijl in hoofdstuk 5 wordt aanbevolen om vooral trots op de sector te zijn en in beleidsnotities, publiek-private samenwerking en de benadering van bedrijven bijvoorbeeld zoveel mogelijk weg te blijven van criminalisering van de beroepsgroep (p. 179)*
- *Op p. 111: Voor wie bewust de koeriersmarkt wil betreden om criminaliteit te plegen, is de toetredingsdrempel laag. Personen die elders moeilijk aan werk kunnen komen, kunnen als koerier snel aan de slag. P. 113: ...dat het zeer onpraktisch is om koeriersroutes hiervoor te misbruiken. Via track and trace worden koeriers immers in de gaten gehouden. Bovendien is het schema zo strak dat er geen tijd is voor randzaken. En op p. 114: Al met al lijkt het niet eenvoudig om doelbewust te smokkelen of andere criminaliteit te plegen als koerier*

In de eerste bullit is geenszins sprake van een tegenstrijdigheid. Dat de aanpak van crimineel misbruik een doorbraak nodig heeft laat onverlet dat het merendeel van bedrijven zich niet inlaat met criminelen. Met doorbraak bedoelen we een fundamenteel ander perspectief op bestrijding van misdaad en crimineel misbruik in het beroepsgoederenvervoer over de weg: voorbij de symptoombestrijding, met intensieve(re) publiek-private samenwerking en een beleid vanuit interdepartementale bewustwording waarin vooral ook de voedingsbodem voor crimineel misbruik wordt verdord.

Voor het antwoord naar de tweede bullit wordt verwezen naar punt 2 in dit document. Aanvullend en in het verlengde met de eerste bullit, willen we benadrukken dat ook hier geen sprake is van tegenstrijdigheid: de aanwezigheid van een kwetsbaarheid/risico, betekent niet automatisch dat de sector doordrongen is van criminaliteit. Zoals ook in onze kernconclusie nadrukkelijk wordt genoemd. De aanwezigheid van een kwetsbaarheid mag dan ook nooit leiden tot criminalisering. Zeker in deze sector, waarin wij een groot doorzettingsvermogen en passie voor het vak hebben aangetroffen, en waarin de meeste ondernemers helemaal niet van plan zijn zich in te laten met

criminaliteit, is trots op z'n plaats. Uitgangspunt in PPS en beleid zou dan ook moeten zijn het beschermen en versterken van de beroepsgroep. Dan de derde bullit. Dat zit hem in het verschil tussen willen en kunnen. Voor kwaadwillenden die als koerier aan de slag willen is de toegang tot de sector zeer eenvoudig. Echter bij nader inzien blijkt de gelegenheid om daadwerkelijk crimineel misbruik te kunnen plegen in elk geval bij smokkel niet zo groot. Deze nuance staat voldoende uitgelegd in de rapportage en kan daardoor niet leiden tot tekstaanpassingen.

10. De toelichting op een aantal criminologische inzichten is beperkt en voor niet-ingewijden niet altijd duidelijk. Zijn werknemers die wat meer verdienen (door bijv. hogere cao-lonen of het niet ontwijken van de cao) echt in staat om het grove geld van de rijke criminelen te weerstaan? M.a.w. kan je met betere beloning echt effectief concurreren met de onderwereld? En hoe werkt dat dan als een werknemer van een transport- of koeriersbedrijf zich inlaat met criminele activiteiten? Is dat omdat hij/zij te weinig verdient en te hard moet werken? Omdat hij/zij inschat dat zijn pakkans klein is? Omdat vanuit zijn/haar achtergrond/milieu te voorzien was dat hij/zij op het criminele pad zou gaan en misschien wel voor het koeriersvak heeft gekozen omdat dat een mooie dekmantel is? Of misschien nog andere redenen...? En als dit nog niet goed bekend is, zou daar dan niet juist onderzoek naar moeten worden gedaan?

De toelichting op criminologische inzichten staat voornamelijk in de hoofdstukken een en twee. Twee aanvullende opmerkingen ter beantwoording van bovenstaande vragen:

- Werknemers die wat meer verdienen zijn financieel minder kwetsbaar voor criminaliteit, maar kunnen op andere terreinen nog steeds vatbaar en zelfs chantabel zijn. In veiligheidsonderzoeken door de overheid wordt daarom eerst en vooral gevraagd naar schulden en financiële situatie. En daarnaast ook naar andere punten die risico's vormen om deelname aan criminaliteit. Vaak ligt er een combinatie van factoren aan ten grondslag. Om die reden beperken we ons in de aanbevelingen ook niet tot uitsluitend de boodschap dat meer loon/inkomsten alle problemen oplost.
- In het rapport wordt voldoende aangegeven welke andere punten er zijn dan slechts financiële kwetsbaarheid. Bv op p. 165: 'Hiermee is niet gezegd dat op casusniveau bij betrokken chauffeurs, koeriers en bedrijven soms andere redenen doorslaggevend zijn geweest dan alleen een financiële prikkel. Soms wordt immers ook dwang toegepast om mee te werken aan crimineel misbruik, of zijn er andere dan puur financiële motieven voor deelname aan georganiseerde criminaliteit (volgens Kleemans en Van Koppen, 2020:137).

We delen uw aanbeveling om meer onderzoek te doen naar criminele motieven bij koeriers en zullen deze extra suggestie opnemen bij de aanbevelingen in hoofdstuk 5.

11. Er wordt meerdere keren in het rapport gesteld dat ondernemers een handhavingstekort 'ervaren'. Ook wordt gesteld dat de opsporingsdiensten weten dat er vaak te weinig capaciteit in huis is. Waarom bevat het rapport geen aanbevelingen op het punt van handhavingscapaciteit (een veelvuldig geuite wens van TLN)? Er wordt vooral aanbevolen dat er meer technologie moet worden ingezet. Dat is echter maar één methode om de capaciteit en de effectiviteit te vergroten. Meer prioriteit is ook essentieel, want laten we wel wezen: zonder hardere en meer intensieve handhaving kom je er ook niet. Maar opschaling in handhaving wordt kort afgedaan: 'Zelfs als controles worden aangescherpt, kan en zal verplaatsing van misstanden zich voordoen.' Kan niet hetzelfde gezegd worden van het verbeteren van sociaal-economische omstandigheden of de

financiële gezondheid van de sector? Het is volgens ons dus 'en-en'. Dat zou in het onderzoek veel duidelijker naar voren moeten komen

Over handhaving (u bedoelt daarmee terecht ook opsporing) doen wij opmerkingen op prominente plaatsen in het rapport. Zo zeggen wij reeds het volgende in de conclusies 'Ondanks de grote nadruk op pakkans, is er een gebrek aan opsporingsambtenaren, handhavers, controleurs en inspecteurs om crimineel misbruik en sjoemelen met regelgeving voor het wegtransport tegen te gaan. We hebben reden om aan te nemen dat het ervaren handhavingstekort schuilt in het feit dat transportcriminaliteit voor de overheid in verhouding tot andere criminaliteitsproblemen de afgelopen jaren een sterk wisselende prioriteit heeft gekend. Pas sinds kort groeit de aandacht weer, bijna parallel aan de uitvoering van dit onderzoek.' En bij de aanbevelingen (paragraaf 5.9.2) staat reeds 'De meldingsbereidheid is een knelpunt, maar kan niet los worden gezien van het voortvarend oppakken van meldingen en aangiften met opsporingsindicaties.' De door TLN gewenste aanbevelingen worden reeds gedaan in paragraaf 5.9.2. **Voorstel is om de paragraafkop te wijzigen in 'Adviezen rond handhaving en verhogen van de meldingsbereidheid'.**

12. Het rapport bevat op 2 plaatsen discriminerende typering 'platkoppen' voor Oost-Europeanen, die overbodig is, maar juist een negatief beeld van de sector versterkt (P. 64 en p. 130)

Deze term is indicatief voor de woordkeuze van een deel van de sector en is illustratief voor de animositeit tussen Oost-Europese chauffeurs en West-Europese (waaronder Nederlandse) chauffeurs. De term werd bij wijze van jargon tijdens veldwerk openlijk en meermaals gebruikt door mensen uit het werkveld. Vandaar dat deze term is genoemd. **Desondanks delen wij met u dat deze term kan bijdragen aan stigmatisering en halen wij derhalve deze term uit het rapport. Ook in het licht van maatschappelijke discussies over racisme, BLM, Zwarte Piet e.d.**

13. Het rapport gaat over het beroepsgoederenvervoer over de weg en gaat op een aantal plaatsen ook in op het postvervoer. Dat is ten onrechte, want het postvervoer is op grond van de WWG niet vergunningsplichtig en dus géén beroepsgoederenvervoer over de weg.

Er is in de wereld van pakket- en briefpost veel Babylonische spraakverwarring, zoals beschreven in paragrafen, 3.5, 4.3.1 en 5.8.6. Deze (terechte) opmerking maakt daarvan deel uit. De reden waarom de postmarkt wordt genoemd is vanwege het briefgeheim (waar de Babylonische spraakverwarring vooral speelt) dat als obstakel wordt ervaren bij de aanpak van drugspakketpost en in dat verband dan ook raakvlakken/een deel overlap heeft met dit onderzoek. Zoals we ten behoeve van extra duiding ook bij de toetredingsdrempel een 'klein uitstapje' maakten naar het eigen vervoer, waar deze een stuk lager is voor wie kwaad wil. **We zullen deze reactie echter integraal als reactie van TLN in de tekst opnemen in paragraaf 3.5, als waardevolle aanvulling en nuance. Daarnaast zullen we ook in het slothoofdstuk bij de aanbevelingen nogmaals vermelden dat helderheid verschaffen in deze Babylonische spraakverwarring van groot belang is.**